

KUNTAKYSELY SOTE-UUDISTUKSESTA (HE 324/2014 vp) 2014

🚩 = Kysymykseen on pakko vastata

Kunnan- ja kaupunginhallituksille

Kuntaliiton hallitus on 4.12.2014 kokouksessaan päättänyt tehdä kuntakyselyn niistä keskeisistä asioista, jotka ovat sote-lakiluonnoksesta 16.10.2014 annetun lausuntokierroksen jälkeen olennaisesti muuttuneet.

Kyselyssä keskitytään sote-uudistusta koskevan hallituksen esityksen rahoitusmalliin ja esityksen taloudellisiin vaikutuksiin sekä sote-alueen kuntayhtymien ja tuotantovastuussa olevien kuntayhtymien hallinto- ja päätöksentekomallien toimivuuteen erityisesti kuntien omistajaohjauksen ja kansanvaltaisuuden näkökulmasta.

Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään kuultaessa Kuntaliittoa asiantuntijana sote-uudistuksen eduskuntakäsittelyn aikana. Kuntaliitto tulee myös toimittamaan kyselyn tuloksista eduskunnalle yhteenvedon. Kyselyn tuloksista tiedotetaan ja ne julkaistaan Kuntaliiton kotisivulla osoitteessa www.kunnat.net/sotekysely. Yksittäisten kuntien vastauksia ei julkisteta.

Pyydämme kuntaanne vastaamaan kyselyyn viimeistään tiistaina 20.1.2015.

TAUSTATIEDOT

---

1. Kunta 🚩

---

2. Lausunnon antaja 🚩

- kunnanhallitus
- hallituksen jaosto
- valtuusto
- lautakunta
- johtoryhmä

- kunnan-/kaupunginjohtaja
 muu taho?

HALLINTO JA PÄÄTÖKSENTEKO

Hallintomalli

Kuntalain mukaan lähtökohta on, että kuntayhtymän ylimmän toimielimen eli yhtymävaltuuston ja yhtymäkokouksen kokoonpanossa ei oteta huomioon jäsenkuntien poliittisia voimasuhteita, kun jokainen kunta valitsee omat edustajansa toimielimiin. Sen sijaan yhtymähallituksen kokoonpanossa poliittinen edustavuus tulee suoraan kuntalaista.

Sote-järjestämislakia koskevan hallituksen esitys (19 §) lähtee siitä, että sote-alueen ylin toimielin on aina yhtymävaltuusto ja sen kokoonpanossa on otettava huomioon alueen kuntien poliittiset voimasuhteet. Tämä merkitsee sitä, että yksittäinen jäsenkunta ei välttämättä saa yhtymävaltuustoon niitä edustajia, jotka se haluaa eli kunnan vaikutusmahdollisuudet vähenisivät poliittisen edustavuuden kustannuksella.

Poliittinen edustavuus ylimmän toimielimen kokoonpanossa tarkoittaa myös sitä, että laissa pitää säätää edustajainkokouksesta. Edustajainkokous tarvitaan valinnassa huomioon otettavien seikkojen yhteensovittamiseksi. Näitä ovat poliittinen edustavuus ja tasa-arvolain vaatimukset.

---

3. Kuinka toimivana pidätte sitä, että sote-alueen kuntayhtymän ylin toimielin on *aina yhtymävaltuusto*, jonka kokoonpanossa on otettava huomioon jäsenkuntien poliittiset voimasuhteet?

- 1 ei lainkaan toimiva
 2
 3
 4
 5 täysin toimiva

---

4. Arvioikaa ehdotetun sote-alueen kuntayhtymän hallintomallin toimivuutta kansanvallan ja kunnan omistajaohjauksen näkökulmasta?

	1 ei lainkaan toimiva	2	3	4	5 erittäin toimiva
a) Kansanvallan näkökulmasta	☐	☐	☐	☐	☐

b) Kunnan omistajaohjauksen näkökulmasta

---

5. Jos sote-alueen kuntayhtymän ylimmän toimielimen valinta tehdään kuntien edustajainkokouksessa, pitäisikö laissa mielestänne säännellä sen toiminnasta täsmällisemmin kuin vain maininnalla " kuntien edustajainkokous nimeää yhtymävaltuuston jäsenet..." .?

- kyllä
 ei
 ei osaa sanoa
-

6. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen kyllä, niin selostakaa miten

7. Vaihtoehtona sote-alueen kuntayhtymän ylimmäksi toimielimeksi olisi kuntalain mukaisesti yhtymäkokous. Kukin kunta valitsisi edustajansa erikseen kuhunkin yhtymäkokoukseen ja antaisi näille toimintaohjeet. Tällöin yhtymäkokouksen kokoonpanossa ei otettaisi poliittista edustavuutta huomioon. Olisiko tämä mielestänne parempi kuin ehdotettu hallintomalli?

- kyllä
 ei
 ei osaa sanoa
-

8. Arvioikaa edellisessä kysymyksessä kuvatun yhtymäkokousmallin toimivuutta kansanvallan ja kunnan omistajaohjauksen näkökulmasta.

	1 ei lainkaan toimiva	2	3	4	5 erittäin toimiva
a) Kansanvallan näkökulmasta	☐	☐	☐	☐	☐

b) Kunnan omistajaohjauksen näkökulmasta

---

9. Olisiko sote-alueen hallintomalliksi mielestänne löydettävissä edellä kuvattuja malleja parempi vaihtoehto?

- kyllä
 ei
 ei osaa sanoa

---

10. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen myöntävästi, kuvatkaa lyhyesti tällaisen mallin pääperiaatteet.

Päätöksenteko

Lakiluonnoksen 23 §:n mukaisesti säädettäisiin päätöksenteosta kuntayhtymän toimielimissä.

Sote-alueen järjestämispäätöksen ja talousarvion hyväksyminen yhtymävaltuustossa edellyttää, että ehdotusta kannattaa äänten enemmistön lisäksi vähintään kolmasosa jäsenkunnista ja enemmän kuin puolet näiden jäsenkuntien edustajista.

Sote-alueen päätöksenteon sääntelyllä pyritään parantamaan pienten kuntien vaikutusmahdollisuuksia. Tämä tekee myös yksittäisen kunnan päätösvaltaa rajoittavan äänileikkurin tarpeettomaksi.

Tuottamisvastuussa olevan kuntayhtymän ylimmässä päättävässä toimielimessä ehdotuksen hyväksyminen edellyttää, että sitä kannattaa äänten enemmistön lisäksi vähintään kaksi jäsenkuntaa ja enemmän kuin puolet näiden jäsenkuntien edustajista.

Tuottamisvastuussa olevan kuntayhtymän päätöksenteon sääntely vaikuttaisi kahteen suuntaan:

- Yksi kunta ei voi saada päätöstä aikaan, vaikka sillä olisi äänienemmistö.
- Äänienemmistön omaavan kunnan tulee kuitenkin aina olla päätöksen takana.

---

11. Miten hyvin sote-alueen päätöksentekomalli mielestänne turvaa kuntien vaikutusmahdollisuudet?

1 erittäin huonosti   2   3   4   5 erittäin hyvin

---

12. Jos epäilette esitetyn sote-alueen päätöksentekomallin toimivuutta, miten sitä pitäisi mielestänne kehittää?

RAHOITUS, INVESTOINNIT JA KIINTEISTÖT

Rahoitus

Lakiesityksessä sote-alueen rahoitusta käsitellään 33 §:ssä sekä tuottamisvastuussa olevan kuntayhtymän rahoitusta 34 §:ssä.

Sote-alueen kunnat osallistuvat alueen kustannusten rahoitukseen sote-alueen talousarviossa vuosittain määriteltävällä maksulla. Sote-alueen vuotuisten kustannusten tulee lakiesityksen mukaan perustua sen lakisääteisten tehtävien sekä alueen sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisvastuussa olevien kuntayhtymien lakisääteisten ja järjestämisspätöksen mukaisten sosiaali- ja terveystalveluiden toteuttamisesta aiheutuviin tarpeellisiin kustannuksiin.

Kunnan maksuosuus alueelle perustuu kunnan asukasmäärään, jota on painotettu valtionosuuden perusteena käytettävien ikäluokkien perushintojen ja sairastavuuskertoimen mukaisesti. Kunnan maksuosuuden laskennassa 20 % määräytyy asukasmäärän perusteella ja 80 % ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella.

Tuottamisvastuun aiheuttamat kustannukset rahoitetaan lakiesityksen mukaan sote-alueen suorittamalla korvauksilla. Rahoituksessa otettaisiin huomioon asukasluvu sekä palvelujen tarve. Asukasluvuun ja tarvetekijöihin perustuvan rahoituksen osuus olisi 80 % ja olosuhde- ja muiden tekijöiden sekä vaikuttavuus- ja tehokkuusvaatimusten osuus enintään 20 %.

Lisäksi kunnat rahoittavat investointisuunnitelman mukaisten investointien kustannukset. Sote-alue päättää tuottamisvastuun ja järjestämisspätöksen investointisuunnitelmaan sisältyvien merkittävien investointien korvausten määräytymisestä.

Kiinteistöt jäisivät lakiesityksen mukaan kuntien ja kuntayhtymien omistukseen ja hallintoon, jolleivät kunnat toisin sovi.

---

13. Miten kunnan maksuosuuden sote-alueelle tulisi mielestänne määräytyä? (valitkaa mielestänne paras vaihtoehto)

- Lakiesityksessä esitetyllä tavalla tarpeellisten kustannusten perusteella

- Kuntien toteutuneiden sote-menojen perusteella
 Kuntien valtionosuusjärjestelmän mukaisten lakiin perustuvien laskennallisten kustannusten mukaisesti
 Jollain muulla tavoin, miten?

14. Miten korvauksen tuotantovastuussa olevalle kuntayhtymälle tulisi mielestänne määräytyä?

- Lakiesityksessä esitetyllä tavalla järjestämispäätöksessä määritellyllä korvauksella
 Kuntien valtionosuusjärjestelmän mukaisten lakiin perustuvien laskennallisten kustannusten mukaisesti
 Jollain muulla tavoin, miten

15. Arvioikaa miten hyvin kuntanne pystyy järjestämään ja rahoittamaan kunnan vastuulla olevat palvelut, mikäli sote-uudistus toteutetaan hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla?

1				5
erittäin huonosti tai ei lainkaan	2	3	4	erittäin hyvin
☐	☐	☐	☐	☐

16. Mitä mahdollisia ongelmia arvioitte kunnallenne syntyvän?

Investoinnit

Lakiesityksen 12 §:n mukaan järjestämispäätöksessä päätetään sosiaali- ja terveystalouden investointisuunnitelmasta.

Lakiesityksen 33 §:n mukaan kunnat rahoittavat investointisuunnitelmien mukaisten investointien aiheuttamat kustannukset. Lain perusteluosassa mainitaan 40 miljoonaan euron raja investointisuunnitelmaan sisällytettävälle investoinneille, mikä ei kuitenkaan ole juridisesti sitova.

34 §:n mukaan sote-alue päättää investointisuunnitelmaan sisältyvien merkittävien investointien tarkemmasta määräytymisestä tuottamisvastuussa olevaa kuntayhtymää kuultuaan.

---

17. Missä investoinneista pitäisi mielestänne päättää?

- Sote-alueella
- Tuotantoalueella
- Investoinnin koosta riippuen joko sote-alueella tai tuotantoalueella

---

18. Mikäli investoinneista tulisi mielestänne päättää investointien koosta riippuen joko sote-alueella tai tuotantoalueella, minkä suuruisista investoinneista tulisi erikseen päättää sote-alueella?

- Yli 40 miljoonan euron investoinneista
- Jonkun muun suuruisista investoinneista:

---

19. Miten investointien rahoitus tulisi mielestänne hoitaa?

- Ennalta määriteltynä laskennallisena osuutena kuntien maksuosuudessa sote-alueelle
- Toteutuneista investoinneista aiheutuneiden kustannusten mukaisena osuutena kuntien maksuosuudessa sote-alueelle
- Muulla tavoin, miten

Kiinteistöt

Voimaannpanolain 12 §:n mukaan kuntayhtymän kiinteistöjen, rakennusten ja niihin liittyvien laitteiden, koneiden ja kalusteiden omistus ja hallinnointi jää nykyisen kuntayhtymän tehtäväksi, jolleivät kunnat ole sopineet kuntayhtymän omaisuusjärjestelyistä toisin.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat velvollisia muuttamaan kuntayhtymän perussopimusta siten, että kuntayhtymän tehtävät rajoittuvat vuoden 2017 alusta lukien kiiinteistöjen, rakennusten ja niihin liittyvien laitteiden, koneiden ja kalusteiden omistukseen, hallintaan ja vuokraamiseen tuottamisvastuussa oleville kuntayhtymille.

Kuntien omistuksessa olevat sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilat ja muu omaisuus jäävät kuntien omistukseen, mikäli kunnat eivät sovi toisin.

---

20. Sote-kiinteistöjen hallinnan ja omistuksen tulisi pitkällä aikavälillä olla...

- Nykyisillä kunnilla ja/tai kuntayhtymillä
- Sote-alueella
- Tuotantoalueen kuntayhtymässä
- Erillisessä sote-alueen kattavassa yhtiössä
- Erillisessä tuotantoalueen kattavassa yhtiössä

Jollain muulla tavalla, miten?

Henkilöstö

Voimaanpanolain 11 §:n mukaan tuottamisvastuussa olevia kuntayhtymiä muodostettaessa kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä ja hallinnossa ja muissa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä olevat henkilöt siirtyvät tuottamisvastuussa olevan kuntayhtymän palvelukseen. Henkilöt siirtyvät sen tuottamisvastuussa olevan kuntayhtymän palvelukseen, jolla on tuottamisvastuu niistä tehtävistä, joissa asianomainen henkilö on ollut ennen siirron toteutumista.

---

21. Kuinka selkeänä pidätte henkilöstön asemaa ja sijoittumista koskevaa säännöstä?

1 ei lainkaan selkeänä	2	3	4	5 erittäin selkeänä
☐	☐	☐	☐	☐

---

22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei, millaisia ongelmia näette säännöksen aiheuttavan?

---

23. Mitä muutoksia arvioitte kunnassanne jouduttavan tekemään sote-uudistuksen seurauksena esim. tukipalvelujen järjestämisen osalta?

---

24. Onko lakiesityksessä esitetty varainsiirtoverovapaus vuoden 2018 loppuun asti mielestänne riittävä?

- kyllä, esitetty aikataulu on riittävä
 ei, pitäisi jatkaa vuoteen 2021 asti

ei, pitäisi säätää pysyväksi

---

25. Muita sote-uudistukseen liittyviä näkemyksiänne

Lähetä

POWERED BY QUESTBACK

